

Introitus: Kdo vás slyší, mne slyší; a kdo vámi pohrdá, mnou pohrdá. (Lukášovo evangelium 10:16)

KK 28 Oslavovat budu Pána
KK 202 Pojd'te všichni, kteří lkáte
KK 340 Je pro mne ještě naděje
KK 248 Sejme záhy símě

Čtení ze Staré smlouvy:

„26 I řekl Bůh: „Učiňme člověka, aby byl naším obrazem podle naší podoby. Ať lidé panují nad mořskými rybami a nad nebeským ptactvem, nad zvířaty a nad celou zemí i nad každým plazem plazícím se po zemi.“ 27 Bůh stvořil člověka, aby byl jeho obrazem, stvořil ho, aby byl obrazem Božím, jako muže a ženu je stvořil. 28 A Bůh jim poželal a řekl jim: „Plod'te a množte se a naplňte zemi. Podmaňte ji a panujte nad mořskými rybami, nad nebeským ptactvem, nade vším živým, co se na zemi hýbe.“ 29 Bůh také řekl: „Hle, dal jsem vám na celé zemi každou bylinu nesoucí semena i každý strom, na němž rostou plody se semeny. To budete mít za pokrm. 30 Veškeré zemské zvěři i všemu nebeskému ptactvu a všemu, co se plazí po zemi, v čem je živá duše, dal jsem za pokrm veškerou zelenou bylinu.“ A stalo se tak. 31 Bůh viděl, že všechno, co učinil, je velmi dobré. Byl večer a bylo jitro, den šestý.”

Kniha Genesis 1:26-31

Čtení z epištol:

„1 Každý ať se podřizuje vládní moci, neboť není moci, leč od Boha. Ty, které jsou, jsou zřízeny od Boha, 2 takže ten, kdo se staví proti vládnoucí moci, vzpírá se Božímu řádu. Kdo se takto vzpírá, přivolává na sebe soud. 3 Vládcové nejsou přece hrozbou tomu, kdo jedná dobře, nýbrž tomu, kdo jedná zle. Chceš, aby ses nemusel bát vládnoucí moci? Jednej dobře, a dostane se ti od ní pochvaly. 4 Vždyť je Božím služebníkem k tvému dobru. Jednáš-li však špatně, máš proč se bát, neboť nenese meč nadarmo; je Božím služebníkem, vykonavatelem trestu nad tím, kdo činí zlo. 5 Proto je nutno podřizovat se, a to nejen z bázně před trestem, nýbrž i pro svědomí. 6 Proto také platíte daň. Vládcové jsou v Boží službě, když se drží svých úkolů. 7 Dávejte každému, co jste povinni: daň, komu daň; clo, komu clo; úctu, komu úctu; čest, komu čest.”

Dopis Římanům 13:1-7

Čtení z Evangelia:

„15 Tehdy farizeové šli a radili se, jak by Ježíšovi nějakým slovem nastražili léčku. 16 Poslali za ním své učedníky s herodiány, aby řekli: „Mistře, víme, že jsi pravdivý a učíš cestě Boží podle pravdy; na nikoho se neohlížíš a nebereš ohled na postavení člověka. 17 Pověz nám tedy, co myslíš: Je dovoleno dávat daň císaři, nebo ne?“ 18 Ale Ježíš poznal jejich zlý úmysl a řekl: „Co mě pokoušíte, pokrytci? 19 Ukažte mi peníz daně!“ Podali mu denár. 20 On jim řekl: „Čí je tento obraz a nápis?“ 21 Odpověděli: „Císařův.“ Tu jim řekl: „Odevzdejte tedy, co je císařovo, císaři, a co je Boží, Bohu.“ 22 Když to slyšeli, podivili se, nechali ho a odešli. ”

Matoušovo evangelium 22:15-22

Léčka

Chceme jednoduché odpovědi. Od křesťanské víry a obecně od jakékoliv víry se očekává, že lidem udělá jasno. Potřebujeme mít rychlou odpověď na otázku, co je zlo a co je dobro. Pokud odpověď nedostaneme, ptáme se: Jak to, že to nejde?! A když nám to jasno neudělá, je to víra nemožná, církev a nebo alespoň věrouka špatná, složitá a nudná.

Podržme se příběhu z evangelia: Ježíš je šikovný a nadaný mladý muž. Dovedu si představit, že kdyby žil dnes, byli by po něm šíleli v každé televizi a LifeStyle časopisu. Chtěli by rozhovor. Všude by sháněli kontakt a posílali mu vizitky. A kdyby býval pochopil a znal svou cenu, kdyby si promyslel na kterou stranu se chce dát a jak zároveň vyhovět té druhé (protože o tom je prý politika), byl by možná i dobře použitelným *mesiasem*. Ale on byl moc originální, ale lidé jej měli

rádi, protože byl lidský a soucítit. Nežvanil. Jeho modlitby byly krátké a prosté. Hlavně nedával rychlé odpovědi a chtěl, aby lidé přemýšleli. Neříkal si *mesiáš*, na to byl moc opatrný.

Velcí političtí rivalové - farizeové a herodiáni - se spojili a vymýšleli, jak zařídít, aby se Ježíš sám znemožnil. Nastrojili mu politicky pikantní léčku. Na otázku: „**Je dovoleno dát daň císaři, nebo ne?**“ (22:17) čekali kompromitující odpověď. Kdyby řekl, že daň se má císaři dát, bývali by to rychle rozšířili. Znemožnil by se tím před těmi, kteří v něm viděli Syna Davidova. Kdyby řekl, že se dávat daň nemá, šli by mu po krku, protože by otevřeně vystupoval proti císaři. Ovšem: Když jej pak před smrtí soudili, přisuzovali mu, že „**brání odvádět císaři daně a prohlašuje se za Mesiáše krále...**“ (Lukášovo evangelium 23:2) To samozřejmě nebyla pravda.

Ale protože to byla léčka, nedají se z tohoto rozhovoru také vyvádět žádné teorie. Ježíš ani trochu neoddělil moc světskou a moc duchovní. Ježíšův svět není rozdělen. Nepotvrdil světské kralování a neuspokojil ty, kteří světem pohrdají a chtějí jen duchovní věci, televizi neposlouchají, noviny nečtou. Proto přečtený text není možné číst vážně jako návod k nějakému duchovnímu postoji. Ježíš se léčce vyhnul.

Protože se Ježíš na televizi díval a noviny četl (teda, kdyby tehdy byly...) věděl, jak nesmí odpovědět. Učebnicová mediální bitva, která - ač svedená ve starověku - se navlas podobá léčkám, které musí řešit téměř každý z nás. Dnes se žádají jasné odpovědi. Jak v prostém kolektivu dělníků, tak v odpovědném postavení byznysu, politiky a financí. Přece řešíme, zda se necháme uhnout na jednu a nebo na druhou stranu. Jsme pro a nebo proti - ať se jedná o poměry v Litomyšli, na jeho náměstí, nebo světověji v EU, Americe či vůči islámu... To je tak v každém lidském kolektivu, samozřejmě i v církvi.

Zpátky k textu: Když Ježíš neodpověděl na otázku provokatérů jasnou odpovědí - ani ano a ani ne, jak tedy máme rozumět jeho slovům: „**Čí je tento obraz a nápis?**“ Odpověděli: „**Císařův.**“ Tu jim řekl: „**Odevzdejte tedy, co je císařovo, císaři, a co je Boží, Bohu.**“ (22:20-21) Jinými slovy řekl:

1. Každý z nás patří Pánu Bohu. Neseme přece na sobě *obraz Boží*, jak jsme četli. A když jsme uvěřili v Pána Ježíše Krista jsme *zapečetěni Duchem svatým*. To je naše hodnota, to je úlevná a povzbuzující. Od začátku to tak je. I peníze se tím směrem vyvíjely.¹ V Izraeli se platí *šekely*. Šekel v Mezopotámii byl před třemi tisíci lety pojmenováním 180 zrn ječmene. Pak odpovídající hodnotou váhy drahého kovu. Jenže! Jako se pečeti původně označovala váha stříbra, tak se později ražbou na stříbře označovala doba. Každá vláda a každý panovník spěchali razit své peníze, aby bylo vidět, komu patří epocha, peníze i lidé jimi platící. Ježíš, sám odlesk Boží slávy² nerazil a netiskl svou měnu a ani na chvíli nepochyboval o tom, komu patří člověk, ať je to kdokoliv.
2. Když má někdo tu drzost, že si na peníze vyrazí svou podobiznu a jméno, pak mu ty peníze dejte, ať si je má. Dnes na bankovky tiskneme pro jistotu mrtvé lidi a nebo neurčité idoly³ Všimněte si, Pán Ježíš (sice peníz asi vzal do rukou) si vyslovením hodnoty toho, kdo se nechal zpodobnit na denárové minci neušpinil ani ústa. To pokrytecké tazatele nechal vyslovit čí je ten obraz: „Císařův!“ To oni se k němu přihlásili! Zní to až hrozivě. Komukoliv to bude jen a jen k tíži, pokud si bude přivlastňovat svět a myslet jen na sebe a nebude vykonávat svůj úřad tak, aby s ním obstál před Bohem. Třináctá kapitola dopisu Římanům se četla jako ponaučení pro poddané. Ale ona je ponaučením *především* pro pány a mocné! To oni z ní mají vědět, že jsou podřízeni Bohu ke *službě pro dobro* a bude se od nich vyžadovat účet jejich vlády. My se modlíme za to, aby dělali volky nevolky dobro, ke kterému mají moc. Starostové, zastupitelé, prezidenti, vlády a ozbrojené složky či soudy mají prostě držet dobro. Neuznáváme jejich

¹ Viz: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Šekel>

² Viz: „On, odlesk Boží slávy a výraz Boží podstaty...“ (Dopis Židům 1:3)

³ V židovském pojetí se nesměly na peníze vyrážet žádné podobizny. Dnes ve světském státě Izrael už jsou běžně na bankovkách podobizny. Na padesátišekelové je Golda Meir...

výjimečnost, neoblizujeme modlitbami jejich excelence, jak to někdy vypadá v přímluvách, ale vyprošujeme si velice suše výsledek.⁴ Vládcí nejsou výjimeční lidé, ale mají propůjčenou moc a jejich odpovědnost je velká. Proto se lidé nemají umazat žádnou revolucí, protože by se chopili odpovědnosti, kterou neunesou.

3. A nakonec Ježíš dodal, že to, co patří Bohu, má být odevzdáno Bohu. To je nejenom zlato či a stříbro,⁵ ale i naše srdce a také i císařovo. Přísloví říká: ⁶ „**Královo srdce je Hospodinově ruce jako proudy vody, nakloní ho kamkoli se mu zalíbí.**“ Císaře nevyjímá. Tedy i císař je Boží. Vlastně Ježíš dal najevo, že řešit placení daní nebude. Je to pod jeho úroveň. Dáte-li ji, dáte - ale je to vaše rozhodnutí. Na mnoho věcí Ježíš nemá odpověď. Později odpovídá na otázky, zda se má se dát daň do chrámu? Udělá z toho šou a ryba má peníz v hubě.⁷ Přejde-li jiný s požadavkem, aby přikázal uspořádání dědictví?⁸ Ježíš odmítne dělat rozhodčí soud a přidá příběh, který končí smrtí chamtivce.

Jinými slovy: Ježíš se nedá zatáhnout do našich pozemských bitev a my své pozemské bitvy nesmíme zduchovňovat. Je na nás, jak se rozhodneme. Nejstarší spor uvnitř v srdci Kaina, spor který skončil smrtí jeho bratra Abela, komentoval Hospodin slovy: „**I řekl Hospodin Kainovi: „Proč jsi tak vzplanul? A proč máš tak sinalou tvář? Což nepřijmu i tebe, budeš-li konat dobro? Nebudeš-li konat dobro, hřích se uvelebí ve dveřích a bude po tobě dychtit; ty však máš nad ním vládnout.**“ (Kniha Genesis 4:6nn) Tohle je tak prastarý příklad, že platí všem, nejen těm, kdo jsou pod smlouvou s Izraelem. Hospodin nechává na lidech, aby si rozhodli. Je to v jejich rukách, na jejich patře. A nejsou ve svém rozhodování sami! Obdařil Izrael smlouvou a nám dal Novou smlouvu, v níž si smíme přivlastnit Mojžíšův odkaz:

„**Tento příkaz, který ti dnes udílím, není pro tebe ani nepochopitelný, ani vzdálený. Není v nebi, abys musel říkat: „Kdo nám vystoupí na nebe, vezme jej pro nás a ohlásí nám jej, abychom ho plnili?“ Ani za mořem není, abys musel říkat: „Kdo se nám přeplaví přes moře, vezme jej pro nás a ohlásí nám jej, abychom ho plnili?“ **Vždyť to slovo je ti velmi blízko, ve tvých ústech a ve tvém srdci, abys je dodržel.** Hleď, předložil jsem ti dnes život a dobro i smrt a zlo.“ (Kniha Deuteronomium 30:11-15)**

Souhrnem:

Z této herodiánské-farizejské léčky tedy nevíme, zda máme a nebo nemáme dát daň, ale víme komu patříme, jakou moc k důstojnému životu máme používat a před koho se každý z nás postavíme. Jsme povzbuzeni tím, že Pán Bůh na nás stále ještě nepřestal vidět svůj obraz. Proto mu patříme, což znamená že máme dobrá slova života na patře a dobré činy ve svých dveřích. Projďeme jimi! Co je Boží, to má patřit i dnes Bohu.

Amen, tak to je!

Slovo na cestu: Dovolávám se dnes proti vám svědectví nebes i země: Předložil jsem ti život i smrt, požehnání i zlořečení; vyvol si tedy život, abys byl živ ty i tvé potomstvo a miloval Hospodina, svého Boha, poslouchal ho a přimkl se k němu. Na něm závisí tvůj život a délka tvých dnů, abys mohl sídlit v zemi, o které přísahal Hospodin tvým otcům, Abrahamovi, Izákovi a Jákobovi, že jim ji dá. (Kniha Deuteronomium 30:19-20)

Požehnání: A pokoj Boží, převyšující každé pomýšlení, bude střežit vaše srdce i mysl v Kristu Ježíši. (Dopis Filipským 4:7) Tak nám požehnej Bůh Otec, Syn i Duch svatý. Amen

⁴ Viz: 1. dopis Timoteovi 1:1-4

⁵ Viz: Proroctví Ageovo 2:9

⁶ Viz: Kniha Přísloví 21 :1

⁷ Viz: Evangelium Matoušovo 17:24-27

⁸ Viz: Lukášovo evangelium 12:12-13